

1. Testa nosaukums

ZEMA BLĪVUMA LIPOPROTEĪNU HOLESTERĪNS (ZBL)

2. Angļu val. - *Low Density Lipoprotein Cholesterol*

3. Īss raksturojums

Zema blīvuma lipoproteīni ir lipīdu un apolipoproteīnu komplekss, kas satur līdz 50 % proteīna, 25 % fosfolipīdus un holesterīnu, apolipoproteīnu B. Tam ir 2 slāņi - ārējais ir veidots no ūdenī šķīstošajiem apolipoproteīniem un fosfolipīdiem, iekšējais - no ūdenī nešķīstošā holesterīna un triglicerīdiem.

Paaugstināts zema blīvuma lipoproteīnu līmenis ir riska faktors sirds išēmiskās slimības un aterosklerozes attīstībā.

$$\text{Ne-ABL holesterīns} = [\text{Kopējais holesterīns}] - [\text{Augsta blīvuma holesterīns}]$$

Ne-ABL ieteicamie lielumi atbilstoši kardiovaskulārā riska pakāpei

Eiropas kardiologu asociācija, 2016. gada vadlīnijas

Pacientiem, kuriem iepriekš konstatēts augsts risks	Jābūt < 3,4 mmol/l
Pacientiem, kuriem iepriekš konstatēts ļoti augsts risks	Jābūt < 2,6 mmol/l

R-holesterīns =

$$[\text{Kopējais holesterīns}] - [\text{Augsta blīvuma holesterīns}] - [\text{Zema blīvuma holesterīns}]$$

4. Metode - fermentatīvā krāsu reakcija.

5. Stobriņa marķējums, asiņu uzglabāšanas laiks, izmeklējamais materiāls

- Marķējums - sarkans vai dzeltens stobriņš (bez antikoagulantā).
- Asiņu uzglabāšanas laiks:
 - istabas temperatūrā (15-25 °C) serums - 2 dienas;
 - ledusskapī (2-8 °C) serums - 7 dienas.
- Izmeklējamais materiāls - serums.

6. Referentās vērtības

Kopējais holesterīns: < 5 mmol/l

Ne-ABL holesterīns: ≤ 3,9 mmol/l

R-holesterīns: ≤ 0,9 mmol/l

Augsta blīvuma holesterīns

Sievietēm ≥ 1,2 mmol/l

Vīriešiem ≥ 1,0 mmol/l

ZBL ieteicamie lielumi atbilstoši kardiovaskulārā riska pakāpei

Eiropas kardiologu asociācija, 2016. gada vadlīnijas

Pacientiem, kuriem iepriekš konstatēts zems vai mērens risks	Jābūt < 3,0 mmol/l
Pacientiem, kuriem iepriekš konstatēts augsts risks	Jābūt < 2,6 mmol/l
Pacientiem, kuriem iepriekš konstatēts ļoti augsts risks	Jābūt < 1,8 mmol/l

7. Ietekmējošie faktori

↑ Androgēni, kateholamīni, diurētiķi, kortikosteroīdi, progestīni, perorālie kontraceptīvie preparāti.

↓ Estrogēni, fibrāti, probukols, holestiramīns, lovastatīns, nikotīnskābe.

8. Novirzes no normas

↑ Primāra IIa un IIb tipa lipoproteinēmija.

Hipotireodisms, nefrotiskais sindroms, disglobulinēmijas.

Primāra biliārā aknu ciroze, hronisks hepatīts.

Alkoholisms, hroniskas intoksikācijas.

Uzturs ar augstu holesterīna un piesātināto taukskābju saturu.

↓ α-β hiperlipoproteinēmijas, I tipa hiperlipoproteinēmija, hipertriglicidēmija.

Cukura diabēts.